

імені Г.С. Костюка Національної АПН України / За ред. С.Д. Максименка.– К., 2012. – Т. XIV, част. 2. – С. 324–331.

7. Світич С.А. Результати психологічного дослідження готовності вчителів початкової школи до роботи з соматично ослабленими школярами / С.А. Світич // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 12. Психологічні науки: Зб. наукових праць. – К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. – № 37 (61). – С. 112–116.

The theoretical analysis of the "ailing children" concept has been given in the article. The level of psychological readiness of primary school teachers for interaction with ailing pupils has been empirically determined. The developmental program of readiness to work with ailing children has been proposed.

Key words: ailing students, somatic weakening, psychological readiness, components of psychological readiness.

УДК 81'37'38:82Шекспір(045)

Радик В.В.

**студентка II курсу магістратури,
напрямок підготовки «Середня освіта
(Мова і література (англійська))»,
Мукачівський державний університет**

Розман І.І.

**кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет**

СИНТАКСИЧНІ СТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ЕКСПРЕСІЇ У ТВОРАХ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА

У статті розглянуто використання відомим англійським митцем 16 століття – Вільямом Шекспіром синтаксичних стилістичних засобів та прийомів у його драматичних та поетичних творах. Проаналізовано особливості використання драматургом стилістичних прийомів. Наведено приклади застосування ним цих художніх засобів та описано ефект, який вони створюють.

Ключові слова: метафора, асиндетон, оксюморон, порівняння, риторичне питання, анафора.

Існує велика кількість синтаксичних засобів спрямованих на створення експресії у художніх текстах, поезії та п'єсах. До них належать метафора, порівняння, різноманітні синтаксичні конструкції, риторичні запитання та ще багато інших. Всі вони, а також особливості їх використання та функціонування у мові є предметом дослідження багатьох лінгвістів та літературознавців.

Метою статті є необхідність звернути увагу на важливість використання експресивної лексики на прикладі видатного англійського драматурга та поета Вільяма Шекспіра.

Цей геніальний митець епохи Відродження дуже вміло використовував ці, та ще багато інших стилістичних засобів у своїх сонетах та драматичних творах.

Чудовим прикладом використання такого стилістичного синтаксичного засобу як асиндетон, що перекладається з грецької як «безсполучниковий» і використовується для з'єднання речень чи його частин [1, с. 76], є уривок з трагедії «Юлій Цезар»: «are all thy conquests, glories, triumphs, spoils, Shrunk to this little measure?» [3, с. 38]. В цьому уривку, асиндетон у репліці Антонія застосовується Шекспіром для створення певного емоційного піднесення, надає мовленню дійових осіб динамічності та емоційної насиченості.

Не цурався драматург і використання такого засобу, як тавтологія, не зважаючи на те, що більшість поетів та письменників вважають використання цього стилістичного прийому помилкою. Прикладом використання тавтології у трагедії Шекспіра «Гамлет» є такі репліки, як:

Polonius: «What do you read, my lord?»

Hamlet: «Words, words, words» [4, с. 46].

В даному випадку Гамлет використовує подібну тавтологію для того, щоб наголосити, що він загубився серед слів, які Полоній вмів вміло використовувати.

Ще одним чудовим прикладом використання Шекспіром стилістичних засобів є уривок з відомої трагедії драматурга – «Ромео і Джульєтта», де він зумів вдало застосувати такий засіб, як оксюморон. Оксюморон – це художній засіб, у якому поєднуються два протилежні поняття [2, с. 27].

«Why, then, O brawling love! O loving hate!

O anything, of nothing first create!

O heavy lightness! Serious vanity!

Misshapen chaos of well-seeming forms!

Feather of lead, bright smoke, cold fire, sick health!

Still-waking sleep, that is not what it is!

This love feel I, that feel no love in this.

Dost thou not laugh?»[5, с. 6].

Використання цього стилістичного синтаксичного засобу надало словам Ромео трагічності, емоційності та водночас з тим витонченості.

Використання оксюморону у трагедії «Ромео і Джульєтта» також наявне і в такому уривку:

«O serpent heart, hid with a flowering face!
Did ever dragon keep so fair a cave?
Beautiful tyrant! fiend angelical!
Dove-feather'd raven! wolfish-ravener lamb!
Despised substance of divinest show!
Just opposite to what thou justly seem'st;
A damned saint, an honourable villain!
O, nature! what hadst thou to do in hell
When thou didst bower the spirit of a fiend» [5, с. 27].

Не менш майстерно Шекспір використовує оксюморон для створення парадоксу у своїх драматичних творах. Так у трагедії «Гамлет» він застосував саме цей прийом для надання реплікам героїв та їх характерам певної невпевненості та змалювання душевних переживань, через які вони проходять, приймаючи важливе чи навіть доленосне для них рішення.

«I will bestow him, and will answer well
The death I gave him. So, again, good night.
I must be cruel, only to be kind:
Thus bad begins and worse remains behind.
One word more, good lady» [4, с. 90].

В даному уривку Гамлет, який хоче поквитатися за смерть батька, не знає, як йому вчинити і що вдіяти. Він не хоче, щоб його матір страждала і також прагне помсти. Його душевні муки чудово передають такі слова, як «I must be cruel, only to be kind...».

Не зважаючи на те, що митцю чудово вдавалося застосовувати синтаксичні стилістичні засоби та прийоми у створенні експресії, його улюбленим засобом все ж залишається метафора, і він без сумніву геніально її використовував, як у драмах, так і в сонетах.

Прикладами застосування Шекспіром метафор та порівнянь є його відомий сонет 18:

«Shall I compare thee to a summer's day?
Thou art more lovely and more temperate:
Rough winds do shake the darling buds of May,
And summer's lease hath all too short a date:
Sometime too hot the eye of heaven shines,
And often is his gold complexion dimm'd;

And every fair from fair sometime declines,
By chance, or nature's changing course, untrimm'd;
But thy eternal summer shall not fade
Nor lose possession of that fair thou ow'st;
Nor shall Death brag thou wander'st in his shade,
When in eternal lines to time thou grow'st;
So long as men can breathe or eyes can see,
So long lives this, and this gives life to thee» [6]

В даному сонеті наявні також і інші стилістичні засоби, такі як анафора:

«And often is his gold complexion dimm'd;
And every fair from fair sometime declines,»

Риторичне питання:

«Shall I compare thee to a summer's day?»

Не менш майстерно застосована метафора і у іншому відомому поетичному творі поета – сонеті 130:

«My mistress' eyes are nothing like the sun;
Coral is far more red than her lips' red;
If snow be white, why then her breasts are dun;
If hairs be wires, black wires grow on her head.
I have seen roses damask'd, red and white,
But no such roses see I in her cheeks;
And in some perfumes is there more delight
Than in the breath that from my mistress reeks.
I love to hear her speak, yet well I know
That music hath a far more pleasing sound;
I grant I never saw a goddess go;
My mistress, when she walks, treads on the ground:
And yet, by heaven, I think my love as rare
As any she belied with false compare» [7]

Як і у попередньому сонеті, тут також наявні приклади використання анафори:

«If snow be white, why then her breasts are dun;
If hairs be wires, black wires grow on her head.»

Порівняння:

«My mistress' eyes are nothing like the sun;»

Отже, твори Шекспіра є справді світовою та культурною цінністю, чудовим зразком використання не лише так званої «Middle English», а й застосування синтаксичних та стилістичних засобів, які надають драмам та сонетам «майстра слова» вишуканості та емоційності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Єфімов Л. П. Стилїстика англїйської мови і дискурсивний аналіз / Л. П. Єфімов, О. А. Ясинецька. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 240 с.
2. Кузнец М. Д. Стилїстика англїйського язика / М. Д. Кузнец, Ю. М. Скрєбнев. – Л.: Наука, 1960. – 173 с.
3. William Shakespeare. Julius Cesar [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.literaturepage.com/read/shakespeare_juliuscaesar-38.html. - Назва з екрана.
4. William Shakespeare. The tragedy of Hamlet, Prince of Denmark [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.w3.org/People/maxf/XSLideMaker/hamlet.pdf>. - Назва з екрана.
5. William Shakespeare. Romeo and Juliet [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://learningstorm.org/wp-content/uploads/2016/02/RMEOJLET-1.pdf>. - Назва з екрана.
6. William Shakespeare. Shakespeare's complete sonnets [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.opensourceshakespeare.org/views/sonnets/sonnet_view.php?SoSon n=18
7. William Shakespeare. Shakespeare's complete sonnets [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.opensourceshakespeare.org/views/sonnets/sonnet_view.php?SoSoS o=130

The article deals with using synthetic stylistic means and devices by famous English master of 16 century William Shakespeare in his dramatic and poetic works. Were analyzed the peculiarities of using stylistic devices by playwright. Examples of application of these expressive means and effect they caused were given.

Key words: metaphor, asyndeton, oxymoron, simile, rhetorical question, anaphora.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>